БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряат-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 85 (8611)
АПРЕЛИИН 10
ЧЕТВЕРГ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нүхэд hаалишад! Үдэр, hара бүриингөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэгты!

ТАРИЛГАДАА БЭЛЭН ГҮТ?

Урин дулаан боложо, хабарай хүдэлмэриин халуун хаhа оробо. Мүнөө жэлэй тарилга тад ондоо, шэнэ эрхэ байдалда үнгэргэгдэхэеэ байна. Колхозууд трактор, машинатай боложо, тарилгаа хэдышгээ хүсөөр хэхэнь. Олонхи колхозууд бүхэн бэлэдхэлэйнгээ бүхы хүдэлмэриие дахин шалгажа, бии болоhон дутагдалнуудаа дары усадхажа, тарилгые богони болзорто, эрхим шанартайгаар хэхын тула яралтай хэмжээнүүдые абаха болоно.

Республикымнай түрүү колхозууд КПСС-эй ЦК-гэй февральска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон энэ жэлдэ үндэр баян ургаса туйлаха тушаа дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаад, тэрэнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын хойноhоо үсэд шангаар оролдожо байнхай. Бэчурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Бутаков) жэл бүри баян ургаса хуряажа, ниитынгээ ажахые улам хүгжөөжэ, колхознигуудайнгаа ажалай үдэртэ таряа талха, мүнгэ ехээр хубаана. Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд ган гасуурай жэлэй болоо hаа, ургасаяа алдахагүй зорилго табинхай юм.

hүүлэй мэдээгээр тус колхоз таряалан, сабшалан дээрэ дүрбэн мянгаад тонно аргал шэбхэ гаргаад, дүрбэн зуугаад центнер үнэhэ, шубуунай аргал бэлэдхээд, хэдэн зуун центнер минеральна үтэгжүүлгэ зөөгөөд байнхай. Үрэhэ хүрэнгэнь хүсэд хүрэхээр хаагдаад, бүхыдөө тарилгын шанарта хүргэгдэжэ, мүнөө үедэ сордогдожо, нара hалхинда хатаагдаад байна. Мүн силосой, огородой ургамалнуудай үрэhэн хүсэдөөр бэлдэгдээ. МТС-hээ худалдажа абаhан трактор, машинануудые hайса шалгажа, бэлэн болгонхой, үгы мүнөөгүй тарилгын хүдэлмэридэ гарахаяа бэлэн.

Бэчурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Бадмаев), Түнхэнэй «Сибиряк» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Шафиров), Тожын «Заветы Ильича» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Модоров) болон бусад колхозууд хэзээшьегүй тарилгада гарахаар бэлдээд, таряалан, сабшалангаа үтэгжүүлхэ, уhалха тушаа хабааhан түсэбөө дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнхай. Энэ хүдэлмэридэ трактор, автомашинануудhaа гадна мори унаа олоор табяад, ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Теэд, иимэ түрүү колхозууднай тон үсөөн байhаниинь гэмшэлтэй. Юрэнхы зэргээ хабарай полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэл үшөөл хангалтагүй байhаар. Олонхи колхозууднай үрэhэ хүрэнгээ тарилгын шанарта хүргөөдүй, ... дүүргээдүй байна. Худалдажа абаhан трактор, машинануудайнь заримандаа заhабари хэрэгтэй байшоо. Полевой станууд олон ушарта бэлдэгдээгүй байна.

Байкало-Кударын аймагай «Путь к коммунизму» колхозые абаад үзэе. Энэ колхоз мүнөө хүртэр поли, сабшалан дээрээ аргал шэбхэ гаргаагүй, нэгэшье килограмм минеральна үтэгжүүлгэ абаашаагүй байhаар. Үрэhэ хүрэнгын шанар муу. Хабарай тарилгын түсэб зохёогдоогүй, али полидо ямар үрэ тарихаб гэжэ hайса тодорхойлогдоогүй байhаар. Хүнүүдэй хээрэ гараад байха гэр байра, вагончигууд заhагдаагүй, задагай зайдан зангаараа.

Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, нэн түрүүн түрүүлэгшэ байhан нүхэр Федоров артелиин ажахые хүгжөөхэ, хабарай тарилгада бэлэдхэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа, хайран сагаа архидажа үнгэргэдэг байhан байна. Артелиин гэшүүд СССР-эй Верховно Соведэй сессиин дүнгүүдые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, архинша түрүүлэгшэтэй хүдэлхэнь аргагүй гэжэ шиидээд, МТС-эй главна агрономоор хүдэлжэ байhан нүхэр Бардамовые түрүүлэгшээр hунгаа.

1958 ондо үндэр баян ургаса абаха тушаа гоё гоёор хөөрэлдөөд, ехэнүүд уялгануудые абажархёод, бодото дээрээ биратай юумэ хээгүй байhан колхозууд олон. Түнхэнэй аймагай «Путь к коммунизму», «Новый путь», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд абаhан уялгануудаа мууса дүүргэжэ, хабарайнгаа тарилгада бэлэн бэшэ байhаар. Эдэ колхозууд поли, сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөхэ түсэбөө миил арба гаран процент дүүргээ, минеральна үтэгжүүлгэ оройдоошье абаашаадүй. «Путь к коммунизму» колхозой хүтэлбэрилэгшэд үрэhэнэй таряа хүршэ колхозуудhaa худалдажа абака дүүрэн аргатай байбашье hаа, гүрэнэй амбаар хараад лэ hанаа амар hууна. Шанар муутай үрэhэеэ андалдахашье хүдэлмэреэ биратайгаар ябуулнагүй. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Холбоев хэзээ ажал хүдэлмэреэ hайжаруулжа, гүрэнэй туhаламжада найдаад байхаяа болихо юм гэжэ партиин Түнхэнэй айком шангаар эрилтэ табиха бэзэ гэжэ найдахаар.

Нүхэд колхознигууд! Тарилгада бэлэдхэлээ дахин hайса шалгажа, элирүүлэгдэhэн дутагдалнуудаа түргэнөөр усадхаха хэрэгтэй. Үрэhэнэйнгөө таряае эрхим шанартай болгохын тула hайса сэбэрлэхэ, нара hалхинда гаргаха шухала. МТС-hээ худалдажа абаhан трактор, машинануудаа бүримүhэн заhабарилжа дүүргээд, тэрээнээ hаадгүйгөөр ябуулха арга нүхэсэл байгуулха болонот. Мүн аргал шэбхэ зөөхэ, үнэhэ болон бусад үтэгжүүлгэ суглуулха түсэбөө заатагүй дүүргэхэ хэрэгтэй. Поли, сабшалангаа хүсэдөөр уhалха шухала.

Колхоз, совхозуудай партийна эхин организацинууд энээхэн үедэ социалистическэ мүрысөөнэй эршэ хүсые улам шангадхаха, мүрысэгшэдтэеэ хоорондоо ябалсажа, тарилгада бэлэдхэлээ шалгалсаха ёhотой.

Полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэлээ ойрын үдэрнүүдтэ түгэсхэе

Ажалай үндэр бүтээсэ туйлахабди

Манай «Искра» колхоз энэ жэлдэ машина, техникэ, зэмсэгүүдые олоор худалдажа абаа. Хамта 22 трактор, 19 комбайн болон хүдөө ажахын бусад машинанууд абтаад байна. Энээнэйнгээ түлбэриие ойрын 2 жэлэй турша соо түлэжэ дүүргэхэбди.

Колхозоймнай правлени, партийна организаци ажалаа шэнэ гуримаар эмхидхэхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа. Таряан ажалай 5 бригадын орондо тракторно-таряан ажалай бригаданууд эмхидхэгдэбэ. Бригада бүхэндэ ажахын тоосоон нэбтэрүүлэгдээ. Урда жэлнүүдтэ хүдэлжэ байhан механизаторнуудай булта колхоздоо ажаллахаар шиидээд, трактор, машинануудые тушаажа абанхай.

Манай 1-дэхи тракторно-таряан ажалай бригадын бригадирай орлогшоор тракторна бригадын үнинэй бригадир нүхэр А. Крылов ажаллаха юм. Бригададамнай 5 трактор, 4 анзаhан, 8 сеялкэ, 2 культиватор үгтэнхэй. Эдэ машина, зэмсэгүүдээ механизаторнуудтаа даалгажа үгөөбди.

Бригадымнай механизаторнууд СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Тахановай бригадынхидай үүсхэлые халуунаар hайшаан дэмжээ.

Колхоздоо абаhан машина, техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглан хүдэлгэхын тулада механизатор бүхэн халаан бүриингөө даалгабариие заатагүй үлүүлэн дүүргэжэ байха уялгануудые абанхай.

Байгша ондо, нёдондо жэлэйхидэ орходоо бүри ехэ ургаса абахын түлөө тэмсэжэ байнабди. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ хамтадаа 807 гектар тарилга хэжэ, тэндэhээ дунда зэргээр гектар бүриhөө 11,2 центнер ороhо таряанай ургаса хуряаhан байгаа hаа, мүнөө жэлдэ тарилгынгаа бүхы газарай га бүриhөө 12 центнерhээ доошо бэшэ ургаса абахаар хараалагдана. Гадна, сахарай свёклын гектар бүриhөө 100 центнер, кукурузын гектар бүриhөө 200 центнер ургаса абтаха юм.

Энэ зорилгоор нилээдгүй ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Ороhо таряанаймнай үрэhэ хүрэнгэ сэбэрлэгдэжэ, тарилгын шанарта хүргэгдэнхэй. Мүнөө тэрэмнай нара, hалхинда хатаагдажа, шанаржуулагдажа байна. Кукурузын, сахарай свёклын, хартаабхын үрэhэ хүрэнгэ бэлдэгдэнхэй.

Энэ жэлдэ бүхы шэниисэ, хара таряан болон техническэ культуранууд эртэ хахалагдаhан пар дээрэ таригдаха. Таряалан дээрэмнай 300 гаран тонно наг шэбхэ гаргагдаа. Гадна, 28 центнер шубуунай аргал, 30 центнер үнэhэн суглуулагдаад байна. Нилээд олон гектар таряалан дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ хэхээр, суперфосфат, фосфор гэхэ мэтэ бэлдэгдэнхэй. Эдэ үдэрнүүдтэ таряанайнгаа газар дээрэ hайрамай уhа тогтоонобди. hаяар пар дээрээ эртын борнойлго хэжэ эхилхэмнай.

Түнхэнэйхидэй жэшээгээр, механизаторнуудай хабарай тарилгын үедэ даалгагдаhан машина, техникэ, зэмсэгүүдээ гамтайгаар, эзэн ёhoop абажа ябаха, hаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ, тарилгын бүхы хүдэлмэриие эрхим болзор соо, hайн шанартайгаар үнгэргэхын түлөө тэмсэхэ юм.

Т. Козлов, колхозой 1-дэхи тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир.

Мухаршэбэр.

Полевой станууднь задагай

Хабарай тарилгада орохо саг үдэр бүри ойртожо байна. Гэбэшье, Кяхтын аймагай зарим колхозууд, хониной совхоз энэ шухала хэрэгтэ муугаар, хангалтагүйгөөр бэлдэжэ байнхай. Тарилга ехээр хэдэг Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Ц. Д. Доржиев) таряалан дээрээ аргал, наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри тон аали, нобшоор ябуулагдана. Илангаяа үбэлдөө энэ шухала хүдэлмэриие ёhотойгоор эмхидхээгүй. Харин hаянайл эндэ хэдэн трактор наг шэбхэ шэрэхээр эльгээгдэhэн аад, тэдэнь эбдэржэ, биратай юумэ хэнэгүй. hүүлэй үдэрнүүдтэ нэгэшье трактор хүдэлнэгүй.

Мүн хабарай тарилгын үедэ үдэр hунигүй хээрэ, газаа хүдэлхэ механизаторнуудые зохид hайн гэр байра болон ажаhуудалай хэрэгсэлээр хангаха гээшэ ехэ удхашанартай. Гэбэшье, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд полевой станууды hайнаар тухеэрхэ, заhабарилха тухай анхаралаа табинагүй гэхэдэ болохо. Жэшээлхэдэ, Субагтын эхинэй полевой стан задагай зайдан, гэр байрынь үүдэ, сонхо эбдэрхэй байhаар. Тиихэдэ эндэхи Нарhата гэжэ газарта 250 гектар тарилга хэгдэхэ юм. Теэд тэндэнь механизаторнуудай байха гэр, байра тухеэрэгдээгүй. Колхозой бусадшье комплексно бригадануудай полевой станиуудта иимэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Ехэ-Нугын Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Иринчеев) Хуурай Хүндын, Царам, Онхолюун, Цанкир гэжэ газарнуудта байдаг полевой станууд задагай зайдан, заhабарилагдаагүй зандаа.

Хабарайнгаа тарилгада хаhа сагтанъ бэлдэхын тула полевой стануудаа hайнаар заhабарилха, тухеэрхэ саг тулаал гэжэ эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ hануулагдана.

Д. Болхоев, манай корр.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ПАРТИЙНО-ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА ДЕЛЕГАЦИ ВЕНГРИДЭ БАЙhААР

БУДАПЕШТ, апрелиин 8. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегациие толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, делегациин гэшүүд: СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, Украинын КП-гэй Киевскэ обкомой нэгэдэхи секретарь П. Е. Шелест гэгшэд апрелиин 8-да Венгриин нүүрhэнэй промышленностиин томо центр болохо Татабанья город ерээ. ВСРП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Янош Кадар, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд Йене Фок, Бела Биску гэгшэд, тэрэшэлэн Ажалай министр Эден Кишхази делегацитай хамта Татабанья ерэлсээ.

Партиин областной, городской комитедэй байшангай хажууда областной соведэй түрүүлэгшэ Иштван Шиллер советскэ айлшадые амаршалаа.

ТАТАБАНЬЯ, апрелиин 8. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Татабанья город Венгриин шахтёрнуудай эгээл томо городуудай нэгэн юм. Энэ город 1947 ондо Татабанья, Альшогалла, Банхида, Фельшегалла гэжэ дүрбэн тосхонуудhаа бүридэжэ байгуулагдаhан байна. Татабанья гээшэнь эдэ тосхонуудhаа эгээл hая баригдаhан, бэшэниинь үни урда сагта бии болоhон байна.

Мүнөө Татабаньяда 65 мянган хүн ажаhуудаг.

14 часта советскэ айлшадай Татабанья ерэхэдэ, тэдэниие олон мянган хүн угтажа байгаа. Пионернүүд айлшадта сэсэгүүдые барюулаа. Ойро зуура амарhанай hүүлээр советскэ делегациин гэшүүд Венгриин хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта городой стадион ошоо. Стадион соо, тэрэнэй газаагуур 70 мянга гаран хүн суглараhан байба. Эндэ гансал Татабанья городой, областиин зон бэшэ, харин хүршэ дүрбэн областиин олон түлөөлэгшэд ерээ юм.

Советскэ делегациин гэшүүдэй, Венгриин хүтэлбэрилэгшэдэй трибуна дээрэ харагдахада, митингдэ хабаадагшад: «Советскэ Союз мандаха болтогой!», «Венгеро-Совет хани барисаан мандаха болтогой!», «Парти мандаха болтогой!» гэhэн юрөөлэй үгэнүүдые хэлээ.

ВСРП-гэй областной комитедэй секретарь Ласло Мольнар митинг нээжэ, советскэ айлшадые халуунаар амаршалаа.

hүүлээрнь үни удаан үргэлжэлhэн, нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан, ВСРП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Янош Кадар тобшохон үгэ хэлэбэ.

Удаань советскэ делегациие толгойлогшо Н. С. Хрущев трибуна дээрэ гарана. Митингдэ хабаадагшад нэрьемэ шанга, удаан замхашагүй альга ташалгаар нүхэр Н. С. Хрущевые амаршалаа.

Нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэhэн үгэ альга ташалгаар, hайхан юрөөлнүүдээр нэгэнтэ бэшэ таhалдагдаа.

Митинг дүүрэбэ. Суглараагшад айхабтар дорюунаар партийна гимн—интернационал дуулана.

17 час багаар Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегаци Будапешт мордоо.

СЕГЕД, апрелиин 8. **(ТАСС-МТИ).** Партийно-Правительственна делегациин гэшүүд—КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Ф. Р. Козлов, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ В. В. Гришин, КПСС-эй Ленинградай горкомой хоёрдохи секретарь А. П. Бойкова гэгшэд Сегед город ошоо. ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд ба секретарьнарынь Дьюла Каллаи, Карой Кишш гэгшэд советскэ айлшадтай хамта Сегед ерээ. Партиин Чонградска областной, Сегедскэ городской комитедүүдэй, мүн областной, городской соведүүдэй хүтэлбэрилэгшэд айлшадые угтаа.

Советскэ айлшад Сегед городой буд нэхэлгын комбинадта хүрөө. Комбинадай үүдэндэ сэсэг бариhан хүдэлмэришэд, комбинадай хүтэлбэрилэгшэд тэдэниие угтаа. Мүн ВНР-эй Хүнгэн промышленностиин министр, ВСРП-гэй ЦК-гэй гэшүүн Йожефне Надь айлшадые угталсаа. ВСРП-гэй заводской организациин секретарь Пална Пароци амаршалгын үгэ хэлээ. Энээндэ харюусаха зуураа Ф. Р. Козлов комбинадай ажалшадта советскэ ажалшадай зүгhөө үнэн зүрхэнэй, нүхэдэй ёhоной амаршалга хүргэбэ.

hүүлээрнь советскэ делегациин гэшүүд комбинадай директор Лайош Моцантай хамта комбинат соогуур ябажа хараад, комбинадай хашаа соо болохоёо байhан митингдэ ошобо. Буд нэхэлгын комбинадай, мүн Сегедэй бусад фабрикануудай 15 мянга шахуу хүдэлмэрилэгшэд эндэ сугларaад байба. Митингдэ хабаадагшад совет арадай түлөөлэгшэдые үни удаан альгаа ташан амаршалаа.

Партиин Сегедскэ городской комитедэй нэгэдэхи секретарь Михай Комочин митинг нээжэ, хүндэтэ айлшадаа халуунаар амаршалаа.

hүүлээрнь сугларагшадта халуунаар угтагдан нүхэр Ф. Р. Козлов үгэ хэлээ.

КПСС-эй партийна хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци Чехословаки мордобо

Чехословакиин Компартиин ЦК-гэй уряалаар КПСС-эй партийна хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци байгша оной апрелиин 8-да Прага мордоо. Делегацида иимэ хүнүүд ороно: нүхэд А. И. Гаевой — КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, Украинын КП-гэй Днепропетровско обкомой нэгэдэхи секретарь (делегациие хүтэлбэрилэгшэ), Ф. С. Горячев — КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, КПСС-эй Калининска обкомой нэгэдэхи секретарь, В. П. Мыларщиков — КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гэй таhагые даагша, В. Ф. Шауро — Белоруссиин КП-гэй Минскэ обкомой нэгэдэхи секретарь, Б. И. Вольтовский—Украинын КП-гэй Черкасска обкомой нэгэдэхи секретарь, Н. Я. Биссенек—Латвиин КП-гэй ЦК-гэй секретарь, Г. К. Мошиченко — КПСС-эй Ростовско обкомой секретарь, С. З. Пилипенко—КПСС-эй Ярославска обкомой секретарь, А. П. Мелихов — КПСС-эй Москвагай областиин Ленинскэ райкомой нэгэдэхи секретарь, М. Н. Сальников —КПСС-эй Ставропольска хизаарай Курсавска райкомой нэгэдэхи секретарь, А. И. Недорезов — КПСС-эй ЦК-гэй аппарадай харюусалhата хүдэлмэрилэгшэ.

Хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ талаар Чехословакиин Компартиин хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй делегаци танилсаха юм.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

...заhа бариха, буйлуулха ...-1957 оной гүрэнэй түсэбые ...алтатайгаар дүүргэhэн Тюменскэ областиин партийна, советскэ, комсомольско органуудай, заhа барилгын колхозуудай, загаhанай промышленностиин 326 эрхим хүдэлмэрилэгшэдые СССР-эй Верховно Соведэй Президиум шагнаба.

Ленинэй орденоор 14 хүн, тэрэ тоодо КПСС-эй Ямальска райкомой нэгэдэхи секретарь байhан Т. Н. ...ров, Совнархозой загаhанай промышленностиин Управлениин начальник П. Н. Загваздин, Ларьякска районой «Ударник второй пятилетки» гэжэ заhа барилгын колхозой заhашан С. М. Камин, Приуральска районой Кировэй нэрэмжэтэ заhа барилгын колхозой бригадын бригадир С. Ф. Кельчин, Салехардска базын промыслово флотын ... капитан Д. С. Кириченко, Сургутска районой заhа барилгын «Путь Ленина» колхозой түрүүлэгшэ Г. Г. Кушников, Тазовска районой Тазовска заhа-консервнэ комбинадай заhашан М. Лапсуй, КПСС-эй Ямало-Ненецкэ окружкомой нэгэдэхи секретарь Д. Г. Наумов, Приуральска районой заhа барилгын Калининай нэрэмжэтэ колхозой заhашан В. С. Окотэтто, Ямальска районой Ново-Портовско заhанай заводой директор В. М. Оплетаев, Тазовска районой заhа барилгын «Красная Заря» колхозой заhашан С. М. Самендер, Березовско районой заhа барилгын «Путь к коммунизму» колхозой заhашан Н. Р. Тарычев ба бусад оролсоно.

Ажалай Улаан Тугай орденоор 31 хүн, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор 71 хүн, «Ажалдаа шалгарhанай түлөө», «Ажалай шэн габьягай түлөө» медальнуудаар 210 хүн шагнагдаhан байна.

Колхозуудай заhа барилгада онсо шалгарhанайнь, заhа барилгаар эрхим hайн амжалта туйлаhанайнь түлөө нүхэд К. А. Вануйто, И. С. Худи гэгшэдтэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгогдобо.

ШЭНЭ МАШИНАНУУД

Горьковско автомобильна завод жэлэй хоёрдохи хахадай эхиндэ «Победа» автомашинануудые гаргахаяа болижо, «Волга» гэжэ хүнгэн машинануудые олоор бүтээдэг болохонь. «Волга» машина олоор бүтээгдэнэ.
Зураг дээрэ: «Волга» автомобильнууд бэлэн болоод жэрылдэжэ байна.
ТАСС-эй фотохронико.

Винницкэ областъ. Калиновска заhабарилгын-механическа завод мяханай комбинадуудта эбэртэ бодо мал шэрэжэ абаашаха автофургонуудые бүтээдэг болоо. Нэгэ иимэ машина соо 25 мал ашаад, холо абаашажа болохо юм.
Зураг дээрэ: шэнэ автофургон.
ТАСС-эй фотохронико.

Колхоз, МТС-үүдэй хүдэлмэриие эмхитэйгээр шэнэдхэн хубилгая

В. ДУБРОВСКИИ, КПСС-эй обкомой секретарь.

Колхозно байгуулалтые саашадань хүгжөөхэ, МТС-үүдые хубилгаха тухай КПСС-эй ЦК-гэй февральска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүдые манай республикын ажалшад, бүхы совет арадтал, зүбшэн хэлсэжэ, нэгэн дуугаар һайшаан дэмжээ.

Республикымнай олонхи колхозуудай гэшүүд энэ жэлдэ, хабарай тарилгын урда тээ МТС-һээ технихэ, машинаяа абаба. Экономическа талаараа һула 38 колхоз мүнөө дээрээ хуушанайхяараа МТС-тэйгээ харилсан байхаар шиидэбэ гээшэ. Мүнөө үедэ МТС-үүдһээ 1500 трактор, орооһо тарянай, силосно мянга гаран комбайн, мүн элдэб янзын хүдөө ажахын машинанууд колхозуудта худалдагдаа. Эдэ худалдагдаһан техникын үнэ сэнгынь 100 миллион тухай түхэригэй болоно. Тиихэдээ колхозууд абаһан техникынгээ сэнгые гүрэндэ 2—3 жэлдэ түлэхөөр хараална. Харин экономическа талаараа хүсэтэй, хүгжэнги колхозууд техникэ, зэмсэгүүдэйнгээ түлбэриие энэ жэлдэ оруулха байна. 1958—1960 оной туршада колхозуудай хубаагдадаггүй зөөридэ 200 миллионһоо дээшэ түхэриг оруулагдаха юм. Энээниие хараада абаад байхада, колхозууднай абаһан техникынгээ түлбэриие 2—3 жэлэй туршада оруулжа шадаха дүүрэн аргатай байна.

Гэхэтэй хамта, зарим колхозой түрүүлэгшэнэр машина, техникые үсөөнөөр худалдан абаад, «алмалта» хэхые оролдоно. Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Кавелин иимэ алдуу гаргаа. Энэ колхозой абаһан машина, техникын тус бүридөө ямар ажал бүтээхыень хаража үзэхэдэ, нэгэ трактор (15 хүсэтэйдэ оруулхада) жэл соогоо мянга гаран гектар зөөлэн хахалалга хэхэ, 1 сеялкэ (хэрээһэлүүлэн тарилгые тоололсоходо) 400 гектар хүрэтэр хабарай ороохото ургамалнуудые тариха, ороохо тарянай комбайн сезон соогоо 400-гаад гаран гектар таряа хадаха болоно бшуу. Ажал хүдэлмэриингөө бүхы хэмжээе хараадаа абангүй, иимэ үсөөн машина, техникэ худалдан абаад байхадаа, энэ колхоз хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые саг болзор соонь хэжэ шадахагүй, тэдэниие унжагайруулха болоно. Мүн лэ энэ аймагай «Эрдэм» колхозой правлени, Байкало-Кударын аймагай зарим колхозууд иимэрхүү алдуу гаргаа. Эдэ алдуунууд һаяын сагта усадхагдаха зэргэтэй.

Колхозуудай машина, техникэ худалдажа абахатай хамта, хододоо хүдэлхөөр 4 мянга гаран тракторист болон комбайнёрнууд колхозуудта ороо. Механизаторнуудаар дутамаг зарим колхозууд ажахын бусад һалбарида ажаллажа байһан үиинэйнгөө тракторист болон комбайнернуудые бригадануудта зүб лэ бусаажа байна.

Колхозуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэриие шэнэдхэн хубилгаха энэ үедэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, аймагуудай партийна, советскэ органуудай ямараар ажаллажа байһанинь, машина, техникэ ашаглалга, механизаторнуудай ажал хүдэлмэриһөө харагдаха байна.

Техникые зүбөөр хэрэглэдэг болохо зорилгоор олонхи колхозууд энээнэй урда тээ байһан тракторна бригадануудаа тарян ажалай болон комплексно бригадануудтай нэгэдүүлнэ. Нэгэдүүлэгдэһэн иимэ бригадада жэл соо хэхэ ажалайнь даабари, абаха продукциинь түсэб правлениһээ үгтэнэ. Энэ ушарта хэһэн ажалайнгаа түлөө бүхы бригадынхид харюусаха болоно бшуу. Газар тарялангые ашаглаха хэрэгтэ нэгэ эзэн бии болоно гээшэ. Иигэжэ ажалые эмхидхэбэл тон зүб гэжэ тооломоор.

Жэшээнь, Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхоз нёдондо тарян ажалай 5 бригадатай байгаа. Тэдэниинь 5 тракторна бригада хангадаг байһан юм. Мүнөө эдэ бүхы тракторна бригаданууд тарян ажалайнгаа бригадануудтай нэгэдэжэ, тракторно-тарян ажалай 5 бригада болгогдобо. Эдэ бригаданууд газар тарялангай тусхай участогуудые даажа абаһан, нэгэ эзэтэй ажахын һалбари байха болоно.

Иволгын аймагай «Коминтерн» колхоздо комплексно 2 бригада бии байһан юм. Тиихэдэ тракторна 2 бригада колхозые хангадаг һэн. Мүнөө тракторна 2 бригада комплексно бригадануудтай нэгэдүүлэгдээд, үйлэдбэриин 2 бригада болгогдоо. Эдэ бригада нэгэ эзэтэй, хододоо даалгагдаһан газартай, мүн малтай байха юм.

Заиграйн аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо энэ асуудал ондоогоор шиидхэгдэһэн байна. Тус колхозой 2 комплексно бригада хоёр ондоо газарта байрлаһан аад, 1 тракторна бригадаар хангагдадаг байгаа. Колхозой правлени тракторна бригадые хуушанайхяарнь үлөөхэтэйгөө хамта, бригада бүхэндэ газарыень даалгажа үгөө юм. Мал ажалынь урдань комплексно бригадануудта мэдэлтэй байһан аад, мүнөө бэеэ дааһан хоёр бригада болгогдоо. Энэ ушарта 1-дэхи бригададань һүнэй-товарна, гахайн фермэ, 2-дохи бригададань—хонины фермэ, мүн бэлшээн таргалуулха эбэртэ бодо малай гүүртэ үгтөө юм. Тиигээд тэрэ хуушан тракторна бригадаяа комплексно бригадануудайнгаа тарян ажал эрхилдэг хубитайнь, мүн огородой эдеэ таридаг бригадатай нэгэдхээд, тракторно-тарян ажалай нэгэ бригада бии болгоо. Энэ бригадань нэгэ тусхай эзэтэй, даалгагдаһан газартай байха юм. Мал ажал дээрэ хүдэлжэ ябаһан колхознигуудые ажал хүдэлмэреэр тааруу жэгдээр хангахын, мүн мори унаа болон бусад хэрэгсэлнүүдые зүбөөр хэрэглэхын тулада мал ажалай бригадануудта дүтэ тойрон байһан тарялангай болон сабшалангайнь багахан газарнуудые даалгажа үгөө. Гадна, тэдэндэ бүдүүн, шэмэтэ тэжээл бэлдэхэ түсэбыень тогтоожо үгэһэн байна.

Бичурын аймагай XIX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз 3 тракторна бригадануудаа колхозойнгоо комплексно 4 бригадануудһаа амяарлан гаргаа. Тиихэдэ эдэ тракторна бригадануудынь комплексно бригадануудай ажалынь хэжэ үгөөд байха үүргэтэй болоно ха. Техникые имэшүүгээр хэрэглэхэ болоо һаа буруу гээшэ. Техникэ, зэмсэгүүдые энэ мэтээр хэрэглэбэл, колхоз доторшье һаа, хуушанайхяараал 2 эзэд бии болохо байна. Тиигээд һүүлэй һүүлдэ ажал хүдэлмэриин түлөө харюусаха хүн олдохогүй жэшээтэй болохо бшуу.

Үйлэдбэриин эдэ бригадануудые хүтэлбэрилхын тулада дээрэ хэлэгдэһэн бүхы колхозуудай бригада бүридэ бригадир, техническэ талаар тэрэнэй орлогшо (энэ ушарта урдань тракторна бригадын бригадир ябаһан хүн табигдана), тоо бүридхэгшэ байхаар хараалагданхай. Ниитын ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ үйлэдбэриин бригадануудай шиидхэхы үүргэтэй байһан туладань, тэдэниие ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ, эрхим эмхидхэгшэдээр толгойлуулха гэжэ шиидхэгдэһэн байна. Тиимэ ушарһаа «Искра» колхозой оройдоол 2 бригададань хуушан бригадирнуудынь үлөөгдэһэн, харин 3 бригададань Хонхолойн МТС-эй механик ябаһан хүнүүд бригадирнуудаар томилогдоһон байха юм.

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой бригадираар дээдэ эрдэмтэй колхозой агроном нүхэр Т. Ф. Дубкова табигдаа. Бэшэндэ орходоо ехэ, мал ажалай 1-дэхи бригадын бригадираар колхозой зоотехник нүхэр А. В. Бакман табигдаһан байна. Тиихэдээ эдэ хоёр мэргэжэлтэд тусхай һалбаряа даагаад, колхозой түрүүлэгшын орлогшонор болоо гээшэ.

Колхоздо байгаа бүхы техникэ, зэмсэгүүдые (трактор, хүдөө ажахын машина, автопарка, фермэ шадархи бүхы түхеэрэлгэ болон механизмууд гэхэ мэтэ) ашагтай һайнаар хэрэглэхын тулада «Искра» колхоздо ахалагша инженер томилогдонхой. «Коминтерн» колхоздо түрүүлэгшын орлогшын эрхэтэй механик бии болгогдоо. Эдэ мэргэжэлтэд колхозой машина, техникэ хэрэглэлгэ, тэдэниие зүбөөр ашаглалгын түлөө харюусаха байна. XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз үйлэдбэриин оройдоо нэгэ бригадатай туладаа иимэ техническэ мэргэжэлтые табяагүй. Харин тэрэнэй үүргые колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Овчинников дааха болоо.

«Искра», «Коминтерн» болон XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта бригадануудые эмхидхэһэн энэ жэшээ дээрэһээ харахада, техникэ, зэмсэгүүдые зүбөөр хэрэглэдэг болохо асуудалые колхоз бүхэнэй бодото эрхэ байдалһаа, онсо илгааһаань үндэһэлэн шиидхэхэ хэрэгтэй байна гээшэ. Мүнөө үедэ эдэ колхозуудай жэшээгээр Мухаршэбэрэй, Иволгын, Заиграйн аймагуудай бүхы колхозууд бригадануудаа эмхидхэжэ дүүргэжэ.

Полевой хүдэлмэриин түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, машинно-тракторна паркые зүбөөр ашаглаха асуудалые эмхидхэхэ хэрэгтэ партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд болон МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд гол анхаралаа табиха зэргэтэй. Энэ ушарта техникые ашаглаха талаар хэдэн арбаад жэлэй туршада МТС-үүдэй олоһон дүй дүршэлые колхозуудта дамжуулан үгэхэ гээшэ ехэ шухала. Тиихэдэ машинануудые ашаглаха талаар үйлэдбэриин, техническэ эрилтэнүүд нарин нягтаар бэелүүлэгдэхэ ушартай. Колхоз бүхэндэ бригадануудай жэлдээ хэхэ ажалайнь даабари, техническэ харууһа хэхэ графигууд, нефтьпродуктнуудые, запасной частьнуудые, мүн заһабарилгын материалнуудые гаргашалха нормо тодорхойлогдоһон, баталагдаһан байха зэргэтэй.

Мүнөө колхозуудай машина, техникэеэ хэрэглэхэ тушаа юу хэжэ байһыень һайса тодорхойлхо, трактор, машинаяа заһабарилха мастерской, тэдэниие хадагалха сарай—байра барихадань туһаламжа хүргэхэ шухала. Колхозой ажахыда механизаторнуудай гол үүргэ дүүргэдэг байһыень хараада абажа, тракторист, комбайнер, бригадир болон механик бүхэнэй байра байдалые һайнаар түхеэржэ үгэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табиха хэрэгтэй.

Техникые үндэр бүтээсэтэйгээр хэрэглэхын тулада механизаторнуудай ажалай түлөөһые зүбөөр шиидхэхэ, хүдөө ажахын ургамалнуудай баян ургаса хуряаха, мүн малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө тэдэниие материальна талаарнь урмашуулха гээшэ ехэ удхашанартай.

Жэшээнь, Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхоздо урдань механизаторнуудта үгтэдэг ажалай түлөөһэн хуушаараа үлөөгдөө. Гэхэтэй хамта, МТС-тэ урдань хэрэглэгдэдэг байһан урмашуулгын болон зэмэ амсуулха хэмжээнүүд хубилгагдаа.

Ехэ продукци, ургаса гаргаша багатайгаар абаха хэрэгһээ сэхэ дулдыдахаар урмашуулгын арга хэмжээнүүдые колхоз тодорхойлон бии болгоо. Бүхы дээрээ абаха продукциинь хэмжээн (натур болон мүнгөөр), ажалта үдэр, мүнгэ, нефтьпродукт, запасной часть, тэжээл болон бусадые гаргашалха тусхай нормо бригада, фермэ бүхэндэ үгтэнхэй. Энэ үгтэһэн даабари, зөөри зөөшэ хэрэглэхэ нормо ямараар дүүргэгдэһэн байгааб, тэрэнэйнь зэргээр мүнгэн ба натураар олзо доходынь бригада бүхэндэ хубаагдадаг. Тиихэдээ бригада бүхэн бага гаргашатайгаар ехэ продукци абаха, мүнгэ зөөриеэ гамтайгаар гаргашалха гэжэ оролдохо баатай болоно. Иигэжэ ажахын тоосооной зарим хубиие колхозой ажалда нэбтэрүүлхэдэ бригада болон фермэнүүдтэ ажаллажа ябаһан колхознигуудай ажалай түлөөһые бүхы ушарта адли тэгшээр үгэхэ ябадал усадхагдана. Тиихэдэ ороохо тарянай ургасые дээшэлүүлхын, малай ашаг шэмые бүри ехээр абадаг болохын түлөө колхозник, механизатор бүхэн үсэд шангаар тэмсэдэг болохо байна.

Урмашуулха хэмжээнүүд, ажахын тоосооной зарим хубинууд Иволгын аймагай «Коминтерн», Заиграйн аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай бригада болон фермэнүүдтэ тодорхойлогдон нэбтэрүүлэгдээ. Эдэ колхозуудай жэшээгээр иимэ хэмжээ-ябуулганууд дээрэ хэлэгдэһэн аймагуудай бусад колхозуудта тодорхойлогдон хэлсэгдэжэ, нэбтэрүүлэгдэжэ байнхай.

Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз механизаторнууд болон тарян ажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ гол түлбэриһөө гадуур, нэмэлтэ түлбэри тогтоогоо. Хэрбээ һүүлэй гурбан жэлэй туршада абтаһанда орходоо, дунда зэргээр дээшээ ургаса энэ жэлдэ бригадын абаа хадань, хараалагдаһанһаа гадуур абаһан продукциинь 5 процентнь тэрээндэ үгтэхэ байна. Хэрбээ хараалһан түсэбһөө гадуур ургаса абаа хадань, үлүүлэн абтаһан продукциинь 25 процентые бригадада үгэхэ юм. Ажалта үдэрэй минимум олоогүй, али хабарай тарилгын, үбһэ хурялгын, таряа хурялгын үедэ хүндэгүй шалтагаанаар табан үдэрһөө дээшэ колхозой ажалда гараагүй гү, али жэлэй туршада 180 үдэрһөө доошо ажаллаһан хүнүүдтэ нэмэлтэ түлбэри үгтэхэгүй байна. Зүгөөр, элдэб колхозуудта урмашуулгын хэмжээнэй ондо ондоо байхань мэдээжэ. Абаһан ургасаһаа, малай ашаг шэмые дээшэлүүлһэнһээ, мүн абтаһан продукциин хэмжээнһээ дулдыдуулан, ажалай түлөөһэ, урмашуулха хэмжээнүүдые колхозуудай өөһэдтөө нэбтэрүүлхэ хэрэгтэнь партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

МТС-үүдые хубилгаха, энээнтэй дашарамдуулан, колхозуудай хүдэлмэриие улам һайжаруулха хэмжээ-ябуулганууд һүүлэй һүүлдэ продукци бүри ехээр абадаг болохо гэһэн зорилготой. Хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абадаг болохын тула мүнөө колхоз бүхэнэй урда ямар ехэ арга боломжын бии болоһониинь элитэ. Арга боломжоёо элирүүлэн ашаглаха ябадал манай республикын колхозуудта илангаяа шухала байна. Юундэб гэхэдэ, олонхи колхозуудаймнай ажахы үшөөл ааляар хүгжэнэ. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ асуудалаар партиин XX съездын шиидхэбэринүүд дотор хараалагдаһан зорилгонууд колхозуудтамнай үшөөл хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ.

Тарянай, үбһэ ногооной муу ургаса абтана. Энэмнай колхозой ажахын бүхы һалбаринуудые, илангаяа мал ажалаа хүгжөөхэ хэрэгтэ һаад хэнэ. Тиимэһээ, мүнөө үедэ колхоз, МТС-үүдтэ бэелүүлэгдэжэ байһан эмхидхэлэй-техническэ хэмжээнүүд ургаса ехээр абадаг болохо, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан байха зэргэтэй.

Колхозой зарим хүтэлбэрилэгшэд бороо хурадал найдаад, үндэр ургаса абахын түлөө ямаршье хүдэлмэри ябуулдаггүй. Шухала хэмжээ-ябуулгануудые жэлһээ жэлдэ бэелүүлэнгүй орхидог, хабарайнгаа тарилгые удааруулдаг, шанар муутай, сэбэрлэгдээгүй үрэһөөр тарилга хэдэг ушар үзэгдэдэг байгаа. Сэлэнгын, Иволгын, Хориин, Заиграйн аймагуудай колхозуудта иимэ ушар тохёолдодог байгаа. Зарим хүтэлбэрилэгшэдэй ажалдаа иимэ эзэн бусаар хандаха ябадалтай саашадаа эбсэжэ болохогүй. Түнхэнэй, Кабанскын, Байкало-Кударын, Бичурын, Кударын, Мухаршэбэрэй аймагуудай колхозууд жэл бүри ороохото ургамалнуудай гектар бүриһөө 15—20 центнер ургаса хуряаха дүүрэн аргатай. Гэбэшье, тэдэнэр бүхы арга боломжоёо хэрэглэжэ шадангүй, абажа болохо ургасынгаа хахадһаа багые хуряана.

Мүнөө республикын колхоз, совхозууд хабарайнгаа тарилгада орохоёо байна. Үлэһэн багахан саг соо колхоз, совхоз бүхэн нютагай, минеральна үтэгжүүлгэ ехээр гаргаха, үрэһэ хүрэнгээ сэбэрлэхэ, тэрэнээ нара, һалхинда байлгажа шанаржуулха, тарялан, сабшалан уһалха хүдэлмэри түхэреэн сүүдхэ соо эмхитэй, бүтээсэтэйгээр ябуулха зэргэтэй. Тиихэдээ бүхы участок, талмай бүриһөө үндэр ургаса абахын тула агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд тусхайлан тодорхойлогдохо ушартай. Мүнөө колхозой правленинүүд хабарай тарилга хэхэ бригада бүхэнэй түсэб тодорхойлон табиха уялгатай.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй талаар, ургасын түлөө тэмсэхэ хэмжээ-ябуулгануудай бэелүүлэгдэхэ хэрэгтэ бии байгаа дутуу дундануудые усадхаха зорилгоор мүнөө бүхы аймагуудай колхоз, совхозуудта бэе бэеэ шалгалсаха ябадал эмхидхэхэ шухала. Участок бүхэнһөө үндэр ургаса абахын тула энэ жэлдэ механизаторнууд, бригадирнууд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд, агрономуудай хэһэн ажалайнь түлөө шанга харюусалга тогтоохо хэрэгтэй. Мүнөө бүхы машина, зэмсэгүүд колхозой мэдэлдэ ороод байхадань, колхозой хүтэлбэрилэгшэд бага ургаса абаһанай гэм зэмые ондоо хүндэ тохохоёо болихо бшуу. Колхозуудта, мүн ехэ бригадануудта хүдэлмэриин шанарые, хабарай тарилгын хаһа болзор соогоо, ямар шанартайгаар хэгдэһые шалгажа байха ниитын инспекторнуудые дахинаа бии болгохо ёһотой.

Коммунист - механизаторнуудай олоороо МТС-һээ колхоздо орохотой хамта, колхозой партийна эхин организацинууд бэхижээ. Тэдэнэй үүргэнь, нүлөөниинь ехээр дээшэлээ. Тиимэһээ колхозуудай ажахые шэнэ эрхэ байдалтай таараалдуулан хубилгаха хэрэгтэ партийна эхин организацинууд ехэ үүргэ дүүргэхэ болоно. Колхозой ажалда коммунистнууд болон комсомолшуудай ямараар хубаарилан табигдаад байһые наринаар хаража үзэхэ шухала. Коммунистнууд болон комсомолшуудай олонхинь үйлэдбэриин бригадануудта, фермэдэ ажаллаха зэргэтэй. Мүн тэдэнэр партийна, партийно-комсомольско группануудай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаха ушартай. Машинно-тракторна станцинуудай, колхозуудай хүдэлмэриие шэнэдхэн хубилгаха хэмжээ-ябуулгануудай удхашанар, уг зорилгые колхознигуудта, МТС болон совхозуудай хүдэлмэришэдтэ гүнзэгыгөөр ойлгуулжа, тайлбарилжа үгэхын тула партийна организацинууд хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха уялгатай. Энэ жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абаха гэһэн социалистическэ уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ хүдөө нютагуудтахи ажалшадай политическэ эдэбхиие улам бадаруулха шухала. Хабарай тарилга эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ, малаа һайнаар ондо оруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, тарялан болон сабшалангһаа үндэр баян ургаса абахын тула хаа хаанагүй социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ шухала.

НҮХЭД ҺААЛИШАД! Үдэр, һара бүриин даалгабариие үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэгты!

Комсомолой XIII съездые угтуулан

ЭРШЭ ЗОРИГТОЙГООР АЖАЛЛАНА

Цырендулма Намжилова үнеэдээ эдеэлүүлжэ байна.

Могсохон тосхонһоо шанха урагшаа нэгэ километр тухай, Худан Голой урда бэедэ, хуһа модо, бургааһаар хүреэлэгдэһэн, нам дулаахан, наруули зохид газарта малай шэнэхэн хашаа хорёо, гэр байранууд харагдадаг. Эндэ Хэжэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой «Улааха Аралай» һаалиин гүүртэ байрладаг.

Урагша хойшонь гонзойлгожо бариһан үнеэдэй ута сагаан, олон сонхотой байра соо ороходо, тэндэнь һаруул, дулаан, сэбэр, зайн галай гэрэл носожо байдаг. Байрын дундуур улаа малаан, ухаа эреэн үнеэд жэрытэр уятай, эбэрээ хүсөөгүй гунжан үнеэд кормушка, хобоо сооһоо хүхэ ногоон үбһэ, силос урматайгаар эдинэ. Тэдэнэй хоорондуур арбан долоо-найма наһанай, шамбай улаахан басагадууд дүүжэн харгыгаар үбһэ тэжээл зөөнэ, үнеэдые аршана, арилгана. Эдэнэр түрүүшынгээ жэлдэ һаалишад болоһон залуу басагад Надя Балдандоржиева, Галя Гатаулина, Цырендулма Намжилова гэгшэд байба. Энэ гүүртын залуу һаалишад алдарта ленинскэ комсомолой арбан гурбадахи съездые ажалай бэлэгээр угтахын тулада байгша ондо гунжан үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һааха уялга абанхай. Абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын, хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхын тулада, эндэхид эршэ хүсэеэ зангидан, хэшээл оролдолгоёо гарган ажаллана. Залуу һаалишад Н. Балдандоржиева,

Залуу һаалишан Надежда Балдандоржиева тугалнуудаа эдеэлүүлжэ байна.

Г. Гатаулина, Ц. Намжилова гэгшэд үбэлэй һарануудта үдэр бүхэндэ 8 — 9 литр һү үнеэн бүриһөө һаажа гараа. Һаянай эдэнэр үдэртөө үнеэн бүриһөө 10—12 литр һү һаадаг болоно байна.

—Эдэ басагаднай дүй дүршэлөөр багашье һаа, залуугай ольһотой, хүн үгөөр, ехэл даргы, хүхюутай ажалладаг зон — гэжэ гүүрэй даагша Лхаса Цыренжапов хөөрэнэ.

Гүүртынхид сүлөө сагтаа зохидхол түхеэрэгдэһэн улаан булан соогоо ... ларжа, элдэб һонин газетэ, журнал уншадаг... Мүн тэндэ ... һаалишан бүхэнэй һааһан һүнэй ... һара бүриин ... гаргагдана.

Эршэ зоригтой залуушуулай ... хүдэлмэриие ... жа, урмашан ... маар байдаг.

К. Лубсандоржиев.

Галина Гатаулина үнеэгээ һаажа байна.

Үнеэдээ муугаар харууһална

Борьёогой «Эрдэм» колхозой 2-дохи комплексно бригадын (бригадирынь нүхэр Доржиев) нэгэ гүүртэ Жаргаланта гэжэ газарта байрланхай. Тэндэнь 60 гаран үнеэд типовой һайн байрада байлгагдана.

Гэбэшье, булта шахуу тугаллаһан эдэ үнеэдынь үбһэ тэжээлээр ходо дутажа байдаг. Үбһэ, һолоомо, зелёнко үнеэдтэ үгтэнэгүй. Газаагаа ехэ силостэй аад, тэрэнээ малтажа, үнеэдтээ эдюулхэ хүниинь олдоногүй. Үнеэдтээ комбикорм, һагшадаһа эдюулдэг нэрэтэй юм. Теэд уһа, түлеэгүй, таарамжатай һаба, һуулгагүй дээрэһээ комбикормоёо хуурайгаар эдюулнэ. Г... үнеэдэйнь дэбидхэр һэлгэгдэ... Үнгэрхэдөө һая тугаллаһан ү... үдэртөө бэлшээридэ удаан яб... Тиигэжэ гүүртын үнеэдэй тус... һөө үдэртөө арай гэжэ 4 литр һаагдадаг.

Гүүртэдэ тоо бүридхэлгэ то... галтагүйгөөр табигданхай. Му... лишадай дунда мүрысөө дэлгэ... хэ тухай ямаршье хүдэлмэри ... нэгүй.

Энэ колхозой правлени, парт... эхин организаци һү һаалгаяа ... шэлүүлхын тухайда хэмжээ аб... болоо.

Д. Цыремп...

Үдэр үдэрэй һонинууд

Манай март һарын почтоһоо

Февраль һаратай жэшэбэл, март һарада манай редакци 129 ...шэг үлүү олоор абаа. Мүнөөшье редакцидамнай бэшэгүүд таһал...гүй орожол байна. Эдэ бэшэгүүд дотор республикын ажалша... эршэтэ ажал хэрэгүүд тухай, колхозно байгуулалтые саашадань ...жөөхэ, машинно-тракторна станцинуудые хубилгаха тухай нүхэр ...С. Хрущевой элидхэлэй тезисүүдые зүбшэн хэлсэлгэ, культурно-...эрэлэй, худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэри, түл...һалга тухай хэлэгдэнэ.

Ажалшадай бэшэгүүд дотор манай ажабайдалай, ажахын, ...льтурна байгуулалтын, бусадшье шухала шухала асуудалнууд ...бигдана, дутуу дунданууд шүүмжэлэгдэжэ, нютагай арга болом...нууд элирхэйлэгдэнэ. Тиимэһээ зарим бэшэгүүд мүрдэлгэ хэхын, ...ажэээ абахын тулада партийна, советскэ организацинуудта, предприя...нууд болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ эльгээгдэдэг ...йна.

Гэхэ зуура, зарим колхозуудай, аймагай гүйсэдхэхэ комитедүү...й хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай шүүмжэлэлые ...рэгсээдэггүй, тэрэниие огто анхардаггүй байна. «Холын мал...адай байра байдалые һайжаруулха» гэһэн темээр Баргажанай ...ймагай «Гигант» колхозой хонишон Б. Сангадиевай бэшэһэн ...татья манай газетэдэ үшөө февраль һарада толилогдоһон байгаа. ...ижээ абахын тула тэрэ статья аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр ...Жамбаловта эльгээгдээ һэн. Теэд нүхэр Жамбалов мүнөө бо...тор редакцида харюусаагүй байһаар.

Тэрэшэлэн Зэдын, Ториин аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд ...зетэдэ хэблэгдэһэн шүүмжэлэлнүүдые удаан болоһон хойно ха...даг, тэдээгээр ёһотой хэмжээ абадаггүй байна. Тиихэдэ ёһын ...шэдэ харюусадаг ушар үшөөл бии байһаар.

Иимэ ябадалые ойрын сагта усадхаха шухала болоно.

Үсэгэлдэр редакцидамнай ороһон бэшэгүүдэй заримыёнь ...өөдэрэйнгөө хуудаһан дээрэ толилбобди.

Хүгжэжэ байһан нютаг

...н уулын хормойгоор һуури... «Улаан малшан» колхозой ...жэл ерэхэ бүри улам хүгжэ...йна. Модо хюреөдэхэ пилора...хоһоной һүүлээр колхоздо ни...олон барилга хэгдээ. 1957 он... малшадай һууха 3 гэр, 100 ...малай, 40 тугалай, 300 хони...йра баригдаһан байна. Энэ ...бүри олон гэр байра баригда...хараалагдаа. Нүхэр Шобоевой ...барилдэг барилгашадай бригада ...база, бани, 100 толгой эбэр...о малай, 200 толгой хониной, ...дай байха 4 шэнэ гэр бариха ...социалистическэ уялга абаад, ...эйгээр ажаллажа байна. Ба...ла хэрэглэгдэхэ модон хюреө...жэ зөөгдөө. Модошо дарха...Т. Габанов, Д. Сыбденов даал...ла 120—130 процент һайн ша...гаар дүүргэнэ.

Колхозой центртэ хүдөөгэй клуб, магазин, медпункт, бани гэхэ мэтэ бии. Клуб һайн түхеэрэлгэтэй, тэндэнь стационарна киноустановко тодхогдонхой. Эндэхи комсомолшууд, залуушуул өөһэдынгөө хүсөөр спортивна талмай түхеэрээ.

Колхозой ажахын хүгжэһэнэй ашаар колхознигууд шанга шадалтай боложо, хүхюу сэнгэлигээр ажаһууна. Колхознигуудай гэр бүхэндэ радиоприёмник, патефон, оёдолой машина, часы гэхэ мэтэ бии. Тэдэнэр Москва, Улан-Үдэ, мүн бусадшье городуудһаа шэнэ һонинуудые үдэр бүри радиогоор шагнадаг. Тэрэшэлэн олон центральна, республикын, аймагай газетэнүүд, журналнууд абтана. Газетэ, журнал абадаггүй айл колхоздо үгы юм.

П. Жужаев.

Ахын аймаг.

Хойлог шубууд

...лог шубуун 1936 онһоо хой... манай нютагаар харагдахаяа ...шоо һэн. Теэд мүнөө дахин бии ... Энэ шубуун хилэн харахан ...гаа улаахан хоншоортой, мүн ... хүлтэй юм. Алаг туугай ...бэетэй энэ шубуун элдэб хорхойгоор хооллодог, хада байсын хабшал хүмэг соо уурхайлдаг.

Үнинэй үзэгдөөгүй хойлог шубууе манай һургуулиин 5-дахи классай һурагшад һаяхан хадаар ябахадаа хараа.

Б. Цыренов, багша.

Мухаршэбэр. Суулга.

Дүйтэй басаган

...Нина Смольникова харахада сог...й, али бүхы ...үүлэндэ дүйтэй басаган.

Залуухан басаган Нина 1956 ондо ...һургуули дүүргэжэ, Селендумын ...станок бүтээлгын ...ододо токарь болохоор ороһон юм. ... гэһэнһээ хойшо Нина тус заводто ажаллаһаар. Энэ ...соо нүхэр Смольникова дүй дүршэлтэй, ажал хүдэлмэреэ хүсэд шудалһан, дүрбэдэхи разрядай токарь болотороо ургаа. Тиихэдээ мүнөө үдэр бүриингөө даалгабариие 130—140 процент дүүргэнэ.

Халаанай мастер Федор Кукаев залуу токарь Нина Смольниковагай ажал тухай хөөрэхэ зуураа, иитэжэ мэдүүлнэ:

— Энэ залуу басаган ехэл оролдосотойгоор ажалладаг, ошон ошотороо бэрхэл токарь болохо байха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь Н. Смольникова ажаллажа байна.

Н. Тимошенкын фото-текст.

Механизаторнуудай үүсхэл эдэбхи

Солото тракторист СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Тахановай бригадынхидай үүсхэлые Мухаршэбэрэй «Үнэн» колхозой механизаторнууд халуунаар дэмжэжэ, социалистическэ уялга абаба.

Тус колхоз 13 трактор, 8 комбайн, 20 сеялкэ, тарилгын бусадшье зэмсэгүүдые худалдажа абаа. Эдэ абаһан техникээ механизаторнууд һайнаар харууһалжа, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахаар шиидээ. Тиихэдээ Доной суута шахтёр Николай Мамайн жэшээгээр тракторист, комбайнёр бүхэн үдэрэйнгөө даалгабариие ходо үлүүлэн дүүргэхэ болоно. Запасной часть, горючи, тоһон 10 процент багаар гаргашалагдаха байна.

Мүнөө механизаторнууд өөһэдынгөө хүсөөр колхозойнгоо 3 комплексно бригада бүхэндэ машина, зэмсэгүүдээ заһабарилха сарайнуудые барижа эхилээ. Колхозой центр дээрэ типовой мастерской баригдахаар хараалагданхай. Энэнь Октябриин 41 жэлэй ойн үдэр болотор бэлэн болгогдохо юм.

Малай фермэнүүдые механизацилха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ. Колхоздо баригдаһан типовой фермэнүүдтэ дүүжэн харгы тодхогдохо, тэжээл буйлуулдаг хэрэгсэлнүүд түхеэрэгдэхэ байна. Фермэнүүд шадар олон худаг малтагдахаар түсэблэгдэнэ.

Мүнөө жэлдэ колхоздо 1920 гектар орооһо тарян; 1100 гаран гектарта тэжээлэй бусад культуранууд таригдаха байна. Баян ургаса абахын тулада зарим тэды хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай. Орооһо тарянай үрэһэ хүрэнгэ тарилгын шанарта хүргэгдэжэ, бэлэн болонхой. Нютагай үтэгжүүлгэ поли дээрэ гаргагдажа байна. Эдэ үдэрнүүдтэ һайрамай уһан нилээд олон гектарта тогтоогдохонь.

Колхоз байгша ондо гектарай 11 центнерһээ доошо бэшэ орооһо тарянай, га бүриин 100—100 центнер кукурузын, наран сэсэгэй, 200 центнер турнепсын ургаса абахаар хараална.

Б. Базаргармаев.

Капрон оймһо хадхана

Улан-Удын «Труд» гэжэ олзоборилгын артелиин коллектив ажалшадта хэрэгтэй хубсаһа олоор оёно. Илангаяа оёдолой мастерскойнхид зоной захилаар элдэб янзын хубсаһа шанар һайнтайгаар оёдог боложо байна. Артелиин правлени хүдэлмэришэд эйнгээ мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна. Энэнь яһала һайн үрэ дүн харуулаа. Хубсаһа һайн шанартайгаар оёдог болохо бүринь, артельдэ захил хэгшэд улам олошорно.

Энээнһээ урда Улан-Үдэ городто капрон оймһо хадхаха нэгэшье мастерской үгы байһан юм. Энээниие хараадаа абажа, артелиин правлени залуу хүдэлмэришэн В. Башкинае Эрхүү город эльгээжэ, шэнэ мэргэжэлдэ һургаа. Мүнөө мастерской капрон оймһо хадхаха

электрическэ тусхай машина абаад, ажалшадай захилые дүүргэжэ эхилээ. Мүн энэ мастерскойн дэргэдэ «өөһэдөө оёгты» гэһэн булан эмхидхэгдээ. Эндэ мастер Матрена Васильевна Васина өөһэдөө оёжо һураха дуратай хүнүүдтэ хубсаһыень эсхэжэ, хайшан гээд оёхо тушаа заажа үгэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу мастер В. Г. Башкина ажаллажа байна.

Е. Ринчинэй.

«Бидэшье юумэ оёжо шадахабди».

З. Гайнулинай фотоэтюд.

Саг үргэлжын кадрнуудтай болохын түлөө

Модо бэлэдхэлэй предприятинуудта ажаллажа байгаа хүдэлмэришэд ходо шахуу һэлгэгдэнэ. Энээниие Хориин леспромхозой жэшээ дээрэһээ баримталмаар. Үнгэрэгшэ жэлэй турша соо тус леспромхоздо 286 хүн хүдэлмэридэ абтаад, тэдэнэй 228-ниинь элдэб шалтагаанаар ажалһаа гараһан байна. Энээнэй гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй гэр байрань муу байна.

Тиимэһээ манай леспромхозой дирекци, партийна организаци модо бэлэдхэлэй саг үргэлжын хүдэлмэришэдтэй байхын зорилгоор пунктнуудай центрнүүдые болбосон түхэлтэй болгохо, культурно-ажаһуудалай гэрнүүдые олоор бариха гэжэ шиидэһэн байгаа. Мүнөө эдэ шиидхэбэринүүднай хэрэг дээрээ бэелүүлэгдэжэ байнхай.

Леспромхозой центртэ һургуули, хүүгэдэй ясли, сад, клуб, магазин, столовонууд баригдана. Эндэ ажаллажа байһан хүдэлмэришэд амаралтын үдэр, мүн һайндэрнүүдтэ центртээ, гэр бүлэдөө ошожо амараад, понедельнигтэ ажаллажа байһан газартаа ерэнэ. Тэдэниие ипшэ тиишэнь шэрэхэ автобусшье бии. Модошодой ажаһуудалай культурна эрилтые хангахын тула мастерска участогуудта магазин, улаан булан, радио бии юм, кино харуулагдана.

Ингэжэ модо бэлэдхэлэй пунктнуудай центрнүүд болбосон түхэлтэй боложо байна. 1955—56 ондо 471 дүрбэлжэн метр байрын талмай баригдаһан байгаа һаа, үнгэрэгшэ нэгэ жэлэй туршада 934 дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баригдаа. Мүнөө 1200 дүрбэлжэн метр байрын талмайтай 15 гэр баригдажа байна. Зүүн-Хуурайн пунктда шэнэ һургуули баригдаа, баниин барилга дүүргүүтэй болоо. Эндэ хоёр-хоёр байратай 20 шэнэ, нэгэ-нэгэ байратай 10 гэр баригдахаар хараалагданхай.

Хориин модошод һаяар болбосон түхэлтэй центртэй боложо, һайнаар ажаллаха, культурнаар ажаһууха хүсэд аргатай болохонь.

И. Борхоноев, Хориин леспромхозой директорые орлогшо.

Монголһоо ерэһэн хүндэтэй айлшад

Апрелиин эхеэр Монгол Арадай Республикын ажаүйлэдбэриин предприятинуудай түлөөлэгшэд Улан-Удын Ленинэй орденто завод ерэжэ, хэдэн үдэрэй туршада ажал хүдэлмэритэйнь танилсаба. Монголой шудхалгын-механическа заводой начальник Пурэвжэл, мастер Гонтомор-Балдан, шудхалгын цехын түрүүшүүл Лувсандорж, Жамц, Балсанцэрэн, шалгалтын таһагые даагша Сахьяа Бато-Очир гэгшэд булад шудхалгын дүй дүршэлые ехэтэ һонирхон хараа.

Заводой хүдэлмэришэдтэй уулзажа хөөрэлдэхэдөө, Монголой делегациие толгойлогшо нүхэр Пурэвжэл баясхалангай үгэ хэлэжэ, паровозо-вагонно заводой директор нүхэр Буткодо хани барисаанай тэмдэг болгон, хилэн улаан туг барюулба. Тэрэ туг дээрэнь «Монгол, Совет арадай хэтэ мүнхын хани барисаан мандаг» гэжэ монголоор бэшээтэй. Энээндэнь харюу болгон, ПВЗ-гэйхид Монголой шудхалгын-механическа заводой коллективые шефтээ абаа.

В. Бараковских.

ЭРШЭТЭ АЖАЛ

Мартын һүүлэй үдэрнүүдтэ үндэр шобхо уулануудай үбэрэй саһан хайлажа, Моностойн голой отара дээрэ урин дулаан болонхой. Голые уруудаһан үргэн тэгшэ талын дундуур эндэшье, тэндэшье үхэр малай бэлшэжэ ябахань үзэгдэнэ. Голой эрьёэр зубшажа ябаһан бамбагар сагаан нооһотой хонидые адуулһан хонишон басаган хоолойнгоо хонгёое мэдүүлһэндэл үглөөнэй тунгалаг агаарые зэдэлүүлнэ.

Хонишодой гэрнүүд хооһон, хүн зон булта газаагуур, хашаа хорёо соогуураа хэбэртэй. Шэнээр баригдажа байһан типовой байрын дэргэдэ һүхэ, хюрөөгэй абяан таһарнагүй. Дархашуулай ажалые адаглан ябаһан дүшэ гарамгай наһанай эхэнэр типовой байрын торхые тойруулан гараараа зааха зуураа, иигэжэ хөөрэнэ:

—Ерэхэ жэл хониднай яһала дулаан байрада үбэлжэхэ байха. Хонидоо хоёр дахин ороондо оруулбал, тэдээниие үбэлэй сагта һайнаар харууһалха, эдеэлүүлхэ, дулаан байрада байлгахань угаа шухала байна.

—Тэрээниие мэдэһэн лэ туладаа, Цыренцу Дондоповна, танайнгаа даажа байһан отарада шэнэ байра бодхоожо эхилээ хаямбибди,—гээд дархашуулай хэниинь шогтойхоноор дуугарба.

—Һайн лэ даа,—гээд отарые даагша нүхэр Эрдынеева харюусана.—Мүнөө жэл бараг дулаан үбэл боложо үнгэрөө гээшэ. Энээгээр һанаагаа амархагүй, хонидтоо дулаан байра барихал ёһотойбди.

Отарые даагша Цыренцу Эрдынеева дунда зэргын шииргаг шамбай бэетэй, хаб хара үһөө гэдэргэнь һамнаад гүрэжэрхиһэн, олон үгэшьегүй, урма зоригоор дүүрэн эхэнэр байба. Тэрэ эхэнэр олон жэлдэ хонишоноор ажаллажа, онол шадабари ехэтэй, баян дүй дүршэлтэй болонхой. Тиимэл хаданть тэрэнэй амжалтаар Ноёхоной XX партсъездын нэрэмжэтэ артелиин гэшүүд омогорходог, эршэтэ ажалыень магтадаг.

Энэ суута хонишон Моностойн хониной отарые даажа абаһан түрүүшынгээ жэлһээ хойшо ходо ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, һайн үрэ дүн туйлана. Урда жэлнүүдтэ колхозой үбһэ тэжээлэй дутамаг байхада, зарим отарануудай хурьгад хабартаа гарзалдаг байгаа. Харин тиихэдэ Эрдынеевагай отарын хурьгад бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэдэг байһан юм.

1956 ондо нүхэр Эрдынеева 100 эхэ хонин бүриһөө 110, 1957 ондо 124 хурьга абажа, нооһо хайшалалгые 3 килограмм хахадһаа үлүү болгоһон байна. Теэд мүнөө жэл 100 эхэ хонинһоо 172 хурьга абаха гэһэн уялгатай.

Тус отарынхид гансашье хонидойнгоо тоо толгойе жэл бүри олошоруулхын түлөө тэмсэдэг бэшэ, харин тэрэнэй үүлтэрые һайжаруулхын түлөө ехээр оролдодог. Тиигэжэ хонидоо гол түлэб нарин, нарибтар нооһотой болгожо байна.

—Хүсэ шадал һайнтай хонид үдэсэтэй байдаг, — гэжэ Цыренцу Эрдынеева хэлэнэ.—Хонидһоо олон хурьга абахын тулада эхэ хонидоо, хусануудаа ороондо һайнаар бэлдэдэгбди. Мүн тиихэдэ, хонидоо зунай, намарай сагуудта һайнаар бэлшээн таргалуулдаг, саг болзортонь искусственна аргаар үрэжүүлгэ эмхидхэдэг, байрыень заһабарилдаг, үбэлжэлгын үедэ илангаяа оролдожо харууһалдаг, бэлшээдэг байнабди.

Нүхэр Эрдынеева хонидые бэлшээн таргалуулгада анхарал ехээр хандуулдаг байна. Хонидынь үглөөгүүр наранай һая гаража байхада бэлшээридэ гаргагдаад, үдэшэ харанхы болотор ябуулагдана. Зун, намарай үедэ тунга ногоотой, үбэлдөө үбэр газарнуудта адуулагдана. Тиихэдээ хонидоо саг соонь уһалжа байдаг.

—Манай отарынхид үбэлдөөшье хонидоо ходо уһалжа байдаг. Зарим хонишод үбэлдөө хонидоо саһалуулаад ябадаг. Энэнь тон буруу юм. Юуб гэхэдэ, гансахан саһаар хонид сададаггүй,—гэжэ Цыренцу Эрдынеева хөөрэнэ.

Энэ солото ажалша эхэнэр хонидой байра байдалда анхарал ехээр хандуулна. Хонидойнь байра шииг нойтогүй, хуурай, ороходо сэбэр, зохидхон. Үдэртөө үүдэ, сонхонуудынь сэлигдэжэ, һалхитуулагдана.

...Хонидой тоо толгойе олошоруулха, нооһо бүри ехээр абадаг болохо тухай КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй нёдондо гаргаһан нэмэл хандалга бэшэгые тус отарынхид угаа ехэ урма зоригтойгоор угтаһан юм. Парти, правительствын анхарал оролдолгодо харюу болгон, үбэлжэлгээ эмхитэй һайнаар үнгэргэхын түлөө тэдэнэр улам шангаар тэмсэжэ эхилээ һэн. Тиигэжэ үбэлжэлгын хүндэ хүшэр бэрхэшээлнүүдые шэн зоригтой ажалаараа дабажа гараа. Үбэлжэлгын үедэ хэды сүлөөгүй байбашье, Моностойн отарынхид хонидоо урин дулаан байрада байлгажа, үбһэ тэжээлээр дутаагаагүй, шадал һайнтайгаар ондо оруулаа.

Хонишодой ажал хүндэтэйшье, харюусалгатайшье гээшэ. Энээниие Цыренцу Эрдынеевагай даадаг отарынхид бултадаа һайса мэдэдэг.

Үнэхөөрөөшье тэрэнэй туһалагшад залуушье байбал, оролдосотой бэрхэ хүнүүд юм. Түл абалгын үедэ тус отарада ерэһэн ВЛКСМ-эй гэшүүд Хэнда Цыденова, Галина Цыбикова, Владимир Цыденов гэгшэд эршэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулһан юм.

Отарынхид мүнөө 510 эхэ хонидһоо 496 хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна.

Хони үсхэбэрилгые саашадань хүгжөөхын, хонидой үүлтэр һайжаруулхын, ашаг шэмыень жэлһээ жэлдэ ехэдхэхын түлөө эдэнэр иигэжэ аһан шадалаараа оролдоно.

Моностойн голой отарынхид Сэлэнгынгээ аймаг соо суурхаһан, солото хонишон Цыренцу Дондоповна Эрдынеева түрүүтэй шэнэ арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэнэ. Иимээр ажаллажа байһан зоной хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ, һанаһан зориһоноо бэелүүлхэнь лабтай.

Г. Бадмаев, О. Иванов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республикын нютагай промышленностиин эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшадта—Кабанскын аймагай үрэ жэмэс, огородой эдеэ буйлуулдаг заводой директор нүхэр Кобылкин, энэ заводой хүдэлмэришэн Красноперов, инженер Тюрина, Кабанскын 5-дахи хилээмэнэй комбинадай директор Постнов гэгшэдтэ Кяхтын аймагай 3-дахи хилээмэнэй комбинадай директор нүхэр Лапин (зүүн гарhаа) комбинадайнгаа хүдэлмэри тухай, түрүү хүдэлмэришэдэйнгөө дүй дүршэл тухай хөөрэжэ байна.

Л. Хайдуровай фото.

Нютагай промышленностиие улам хүгжөөхэ

Уржадэр Улан-Удэдэ нютагай промышленностиин эдэбхитэдэй суглаан болобо. Суглаанда хабаадаhан нютагай промышленностиин предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, ажалдаа шалгарhан хүдэлмэрилэгшэд БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Н. И. Борисовай** «Нютагай промышленностиин 1957 оной хүдэлмэриин дүнгүүд, 1958 оной зорилгонууд» гэhэн элидхэл шагнаба.

—Республикымнай промышленность hүүлэй жэлнүүдтэ бүри түргэнөөр хүгжөөгдэжэ байна. Промышленностиин шэнэ барилганууд олоор хэгдэжэ, хуушан предприятинууд үргэдхэгдэжэ, ажалынь онь-hожоруулагдана. Жэшээлхэдэ, Улан-Удэдэ үдэр соо 45 тонно хилээмэ бариха комбинат, мебельнэ фабрика, Хэжэнгын аймагта шэнэ леспромхоз, Түнхэнэй аймагта жэл соо 1 миллион хирпиисэ гаргаха завод баригдажа эхилэнхэй. Тиихэдэ Тарбагатайн аймагай промкомбинадай шлак болон блогуудые хэдэг цех, Хориин промкомбинадай мебель хэдэг цех үргэдхэгдэжэ, ашаглалгада үгтэхеэ байна,—гэжэ мэдээсээд, нүхэр Борисов саашань дутуу дунданууд тушаа тогтожо элидхэбэ.

Нютагай промышленностиин предприятинууд үнгэрhэн жэлэй үйлэдбэриин түсэбые 99,6 процентээр дүүргээ. Түсэбэй дутуугаар дүүргэгдэhэнэй шалтагааниинь хадаа ажал хүдэлмэриин муугаар эмхидхэгдэhэнhээ болобо. Жэшээлхэдэ, Улан-Удын hэеы гутал бүтээдэг, Кяхтын гутал оёдог фабриканууд, Сүхын арhанай завод бии байгаа арга боломжоёо хэрэглэжэ шадаагүй, муугаар хүдэлмэрилөө. Мүн Үнэгэтэйн, Кабанскын үрэ жэмэс, огородой эдеэ буйлуулдаг заводууд, Хонхолойн мяха болон эдеэ хоолой комбинадай хүдэлмэришэд 664 мянган банка консервэ, 148 тонно дабhалагдаhан помидор болон үгэрсэ, 154 тонно эhээhэн капуста, 8 тонно дабhалагдаhан hархяаг арад зонойнгоо хэрэглэмжэдэ дутуугаар үгөө. Мүн хилээмэнэй хоёрдохи завод (директорнь нүхэр Агафонов), Иволгын аймпромкомбинат (директорнь нүхэр Кутырев) түсэбөө дүүргээгүй гэжэ элидхэл соо шангаар шүүмжэлэгдээ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ болоожо, Кяхтын гуталай фабрикын директор нүхэр **Жарников** иигэжэ мэдүүлбэ:

—Манай фабрика 1957 ондо валова продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэб дүүргэжэ шадаагүй. Тиихэдэ гутал оёхо түсэбөө оройдоол 85 процентээр дүүргээ гэхэ гү, али 20,5 мянган паар гутал дутуу оёгдоо. Энэ дутагдалай шалтагаанiинь хадаа гансал түүхэй хэрэгсэлэй дуталдаhанhаа болобо. Жэшээлхэдэ, 1957 ондо булгайр багаар абаабди. Мүн бусад хэрэгсэлнүүдээр дуталдаhанhаа болоо жо, нилээд сагаа миин хосоргооhон байнабди. Энэшье жэлэй түрүүшын кварталда түүхэй эдээр дуталдажа, хараалhан түсэбэйнгөө миил хахадыень дүүргээбди.

Манай хүдэлмэришэд фабрикые-мнай совнархозой мэдэлдэ оруулагты гэhэн эрилтэ Нютагай промышленностиин министерстводэ табиhаар үнинэй. Теэд энэ эрилтэнь юундэшьеб гүйсэлдүүлэгдэнэгүйб,—гэжэ нүхэр Жарников хэлэбэ.

— Нёдондо Хэжэнгын түлеэ бэлдэдэг организаци түсэбөө дүүргээгүй. Юундэб гэхэдэ, хүдөөhөө модо шэрэхэдээ ашаанай машинаар дуталдаhан байнабди. Манай организацие машинаар хангажа байдаг автотранспортна конторо заримдаа ажалдамнай hаад тойбо татана. Мүнөө манда хүдэлдэг хуушаршаhан хэдэн машина модо шэрэлгэдэ 2—3 үдэр ябаад лэ эбдэржэ, 10 гаран үдэр соо заhабарида байдаг,—гэжэ Хэжэнгын түлеэ бэлдэдэг организациин директор нүхэр **Серебряков** хэлээд,—түлеэ бэлдэдэг организацинуудта ашаанай машинануудые олоор үгэхыень министерстводэ дурадханаб гэбэ.

Үнэгэтэйн үрэ жэмэс, огородой эдеэ буйлуулдаг заводой директор нүхэр **Грюк,** Кабанскын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Шапов,** Хориин промкомбинадай директор нүхэр **Игумнов,** Кабанскын аймагай хилээмэнэй табадахи комбинадай директор **Постнов** болон бусад элидхэл тушаа үгэ хэлэжэ, Нютагай промышленностиин министерство болон управленинүүд мэдэлдээ байhан предприятинуудайнгаа үйлэдбэриин түсэбүүдые табихадаа алдуу гаргана гэжэ шүүмжэлээ.

Суглаанда хабаадагшад БМАССР-эй нютагай промышленностиие саашадань хүгжөөхэ тушаа социалистическэ уялга баталан абаба.

М. Гончиков.

Тобшо мэдээсэлнүүд

☆ Василий Дмитриевич Суворов Кабанскын аймагай Посольско сельпогой түрүүлэгшээр 10-дахи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. Энэ эдэбхитэй нүхэр загаhашадай эрилтые дүүрэн хангахын тула ехэ оролдолго гаргажа байдаг. Сельпогой магазинуудта эд бараан хододоо элбэг, ариг сэбэр байдаг юм. Мүн хүдөө ажахын продуктнуудые бэлдэхэ, пайщигуудые олошоруулха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Нүхэр Суворовой түрүүлэгшээр байдаг сельпо мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлжэ, аймпотребсоюзай дамжуулгын Улаан тугта хүртэнхэй.

К. Димов.

☆ Киномеханик нүхэр Филиппов өөрынгөө оролдосотой ажалаар олоной дунда хүндэтэй болоо юм. Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, малшад таhалгаряагүй кино харуулжа байhандань нүхэр Филипповтэ хододоо баяртай байдаг юм.

С. Цыбиков.

☆ Яруунын аймагай загаhа барилгын Гарам гэжэ пунктын губшуур нэхэлгын цехын хүдэлмэришэн Т. В. Гаськова өөрынгөө мэргэжэлые hайнаар мэдэдэг юм: 16 жэл соо эндэ хүдэлмэрилхэ зуураа, нүхэр Гаськова өөрынгөө мэргэжэлдэ олохон эхэнэрнүүдые hургаа. Тэдэнь мүнөө өөрhөөншье дутангүй ажаллажа, даалгабаряа 130—140 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

В. Байбородин.

☆ Кабанскын, Закаменай, Кударын, Кяхтын, Прибайкальска аймагуудай түрүү малшад шэлэй заводой клубта сугларжа, Улан-Удын промышленна предприятинуудай түрүү хүдэлмэришэдтэй уулзаба. Хүдэлмэришэд, колхознигуудай хоорондо hонирхолтой хөөрэлдөөн болоо. Удаань промышленна предприятиин түлөөлэгшэд айлшадтаа үнэтэ бэлэгүүдые барюулаа. «Забайкаллес» комбинат Кабанскын аймагай түрүү колхоздо дамжуулан үгэхыень «Дружба» гэжэ хюрөө, «Механлит» заводойхид трактор заhахада хэрэглэгдэхэ зэмсэгүүдэй 10 комплект Кударын аймагта үгэhэн байна.

А. Быков.

Комсомолдо олоороо ороно

«Знамя» колхозой комсомольско организациин hүүлэй үедэ бэелүүлhэн элдэб хэмжээ-ябуулгануудай ашаар залуу малшад, колхознигууд ВЛКСМ-эй гэшүүндэ олоороо орожо байна. Мүнөө эндэ хорёод хүн комсомолдо абтаа.

Мүн 17 партсъездын, Кировэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудта залуушуул комсомолдо орожо байна.

Түнхэн. **А. Мангатханов.**

Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз энэ жэлдэ теплицынгээ бүхы 3 секцие ашаглалгада оруулхань. Мүнөө тэндэ рассада тарилгын хүдэлмэри эхилээ. **Зураг дээрэ:** Е. П. Николаева, В. Т. Базарова гэгшэд үгэрсын рассада hуулгажа байна.

А. Сельверовэй фото.

УРИДШАЛАН МЭДЭХЭ АРГА

(Пионернүүдэй тэмдэгэй дэбтэрhээ)

Дүтэ барометрын үгы hаа, үглөөдэр ямар үдэрэй болохоо байhые яажа мэдэхэб?

Байгаалида болоожо байгаа олон янзын үзэгдэлнүүдые ажаглан, хүн зон эртэ урда сагhаа хойшо сагай байдалые уридшалан тухайлдаг болоhон байна.

СЭЛМЭГ ҮДЭРЫЕ ЗҮГНЭhЭН ТЭМДЭГҮҮД

Зун. Үглөөгүүр огторгой тунгалаг байха. Үдэрэй тэн багта огторгойдо хүбэн сагаан баглагар томо үүлэнүүд гараад, үдэшэлэн тээшэ таран үгы болодог. Һүниндөө намдуухан аад, үдэрынь hулаханаар hэбшээлхэ.

Үрхөөр гараhан утаан сэхэ өөдөө дэгдэдэг.

Наранай гараха, орохо багта тэнгэри шарлаха гү, али ягааран туяарха.

БҮРХЭГ ҮДЭРЭЙ БОЛОХО ТЭМДЭГҮҮД

Зун. Хүбэн сагаан үүлэнүүд эндэ тэндэhээ бии болоод, үдэшэлэн тээшэ тэнгэрие бүрхөөдэг.

Үдэшэниинь hалхин шангадаха.

Нара, hара хүреэтэдэг. Үүрэй сайжа эхилхэ үедэ тэнгэриин хаяа хүри улаан болодог байха.

ААДАРАЙ ОРОХО ТЭМДЭГ

Үглөөгүүр бүрхөөд эхилхэ. Үдэрынь бүгшэм халуун байха. Тэнгэриин лүжэгэнэхэ абяан аяар холоhоо соностодог.

Ургамал, сэсэгүүд, сохо хорхой, шубуу шонхорнууд бороо хурын орохые тодорхойлдог «барометрнүүд» мүн

Ургамал, сэсэгүүдэй хоншууран хангалтажа захалаа hаань, 15—20 часай үнгэрөөд байхада хура бороон заатагүй ородог юм. Шара акацие тойрон эрбээхэй, батаганаанай олоороо хөөрсэгэнөө hаань, бороогой орохые тодорхойлхоор байдаг. Яахадааб гэхэдэ, бороогой орохын урда тээ шара акациин сэсэгүүдhээ эрбээхэйнүүдэй эдихэ амтатай шүүhэн (нектар) гарадаг юм.

Бүрхэг үдэрэй болохые ургамалнууд яажа «мэдэнэб?» Хура бороогой орохын урда тээ агаар шииг ехэтэй болодог. Тиихэдэнь набша сэсэг соо байhан уhанай ууралтан дэгдэхэнь аалидажа, хоншуун үнэр хангалтажа эхилдэг байна.

Агаарай шииг ехэтэй болоhые хорхой сохонуудшье hайн «мэдэдэг». Жэшээлхэдэ, аадарай орохын гү, али сэлмэг үдэрэй болохын урда үдэшэниинь шииганууp сохо ниидэдэг юм. Аргал хохир соо эдэ сохонуудай исалаа hаань, бүрхэг, муу үдэр болохонь гэжэ тухайлагдадаг.

«Хараасгай доогуур ниидэжэ эхилбэ, бороо хура орохоо hанааха» гэжэ хүн зон хэлсэдэг. Энэнь тон зүб юм.

Хараасгайнууд агаарта ниидэжэ ябаhан хорхой сохонуудые ниидэл дундаа барижа эдидэг. Агаарай шииг ехэтэй байхада эрбээхэй, батаганаануудай доогуур дүтэ ниидэхэдэнь, хараасгайнуудшье доогуур ниидэхэ баатай болоно. Харин агаарай хуурай байхада, батаганаанууд огторгойдо дээгүүр ниидэдэг юм.

Агаарай байдалые мэдэхэ тэмдэгүүд арад зоной дунда яhала олон юм. «Миисгэй хамараараа газаа хадхаад, эбхэршөөд хэбтээ hаа, хүйтэнэй болохые», «зүгынүүд үглөөгүүр эртэ уурхайhаа гаража ниидээ hаа дулаан үдэрэй болохые», «наранай орходо тэнгэриин улайгаа hаа, hалхи шуурганай болохые», «үүлэнэй забhараар наранай шагаажа ороо hаа, бороо хурын орохые» зүгнэдэг гэжэ арад зон хэлсэдэг.

Пионернүүд, наhажаал хүнүүдhээ иимэ тэмдэгүүд тухай асуужа, бэшэжэ абагты. Теэд хэр зүб байhыень өөhэдөө ажаглан шалгаад үзэгты.

Хүүгэдтэ бэлэг

Шэнэ хушалтаараа сайбалзан байhан томохон байшан тээшэ хүүгэд бүлэг бүлэгөөрөө hубарилдан ошонод.

Һаяхан эндэ хүүгэдэй библиотекын байшан ашаглалгада оруулагдаба. Тэрэ үдэрынь Кударын аймагай центрын хүүгэд шэнэ байшанда олоороо сугларжа, өөhэдынгөө библиотекые ехэ баяр баясхалантайгаар тушаажа абаа.

Аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо Т. С. Санжижапов хүүгэдые өөhэдын библиотекэтэй болоhонтойнь дашарамдуулан халуунаар амаршалаад, hайнаар hурахыень хүсэбэ.

Удаань Кударын дунда hургуулиин hурагшад «Ном гамтайгаар хэрэглэхэ хэрэгтэй» гэhэн темээр уранhайханай литературна монтаж хүүгэдтэ харуулжа, баярлуулба.

Библиотекые даагша А. Д. Собашникова библиотекын саашадаа хэхэ хүдэлмэритэй суглаарагшадые танилсуулаа.

М. Очиров.

ХИЛЫН СААНАҺАА

МНР-эй профессиональна союзууд Центральна Соведэй Пленум

УЛАН-БАТОР, апрелиин 8. (ТАСС). Монцамэ агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, МНР-эй профессиональна союзуудай Центральна Соведэй Пленум Улан-Баторта апрелиин 7—8-да болоо. МНРП-гэй XIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ профсоюзуудай дүүргэхэ зорилго тухай МНРП-гэй ЦК-гэй поли... гэшүүн, МНР-эй профс... Центральна Соведэй т... Б. Бальжинням хээ.

1958 оной hүүл багаар профсоюзуудай VII съезд ... гэhэн шиидхэбэри пленум ...

Атомна энергиин талаар уласхоорондын агент... генеральна директор туhаламжа үзүүлhэн... түлөө Советскэ Союзда баясхалан хүргэ...

ВЕНА, апрелиин 8. (ТАСС). Атомна энергиин талаар уласхоорондын агентствода байдаг СССР-эй саг үргэлжын түлөөлэгшэ агентствын генеральна директор С. Коул гэгшэhээ бэшэг абаа. Агентствын гэшүүн—гүрэнүүдтэ саг зуура туhаламжа үзүүлхын тулада 20—30 мэргэжэлтэдые агентствын мэдэлдэ эльгээhэнэйнь түлөө С. Коул Советскэ Союзда баясхалан хүргэбэ.

Атом шэнжэлхэ шухала шухала мэргэжэлээр 40—45 студентнэрые Советскэ Союзай дээдэ hургуулинуудта абахаар, тэрэшэлэн агентствын гэшүүн-оронуудай 50 эрдэмтэнэй мэргэжэлээ дээшэлүүлхэдэнь туhалхаар бэлэн байhанайнь түлөө С. Коул СССР-эй правительствода баясхалан хүргөө.

Агентствын гэшүүн о... атомна энерги шэнжэлдэг ... мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ ... СССР-эй туhаламжа үзүү... лэн байhан тухайнь С. К... жэ бэшэнэ: «Советскэ Со... дурадхалыень ехэ хананга... абанабди. Танай правит... hайн hайхан дурадхалые ... вын гэшүүн-оронууд аша... гөөр бэелүүлхэ бэзэ гэжэ ... даад, танда үнэн зүрхэнhөө ... лан хүргэнэб».

Ондоо оронуудта Совет... зай туhаламжа үзүүлхээ... байhан тухай дурадхалта... гүүд агентствын гэшүүн—... рэнүүдтэ эльгээгдэхэ гэжэ ... мэдээсээ.

Дайнай бэлэдхэл болюулхын, энхэ тайбан байд... тогтонижоруулхын түлөө

БЕРЛИН, апрелиин 8. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федерациин секретариат Германиин Федеративна Республикын бүхы эхэнэрнүүдтэ бэшэг эльгээгээ. Ракетэ табиха базануудые Баруун Германиин газар дээрэ байгуулха, мүн Баруун Германиин армиие атомна буугаар зэбсэгжүүлхэ гэhэн шиидхэбэри дайнай аюулые улам hүжэрөөнэ гэжэ бэшэг соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Хүн зониие олоор хюдаха бүхы түхэлэй буу зэбсэг хорихо, Европын тэг дунда атомна буу зэбсэгhээ сүлөө газар байгуулха гэhэн элитэ эрдэмтэдэй, эхэнэрэй олон организацинуудай, бүхы хүнүүдэй эдэбхитэй шанга эрилтые бидэнэ... жэ, тэдэнэй ехээр hанаата... байhыень ойлгонобди гэжэ... соо хэлэгдэнэ.

Өөhэдынгөө эрхэ сүлөөгэ... тэмсэжэ байгаа Германиин... нүүдые Эхэнэрнүүдэй ула... дын демократическа федера... шалаад, тэдэниие бүхы дэл... нэрнүүд сүм дэмжэнэ гэжэ... тэмдэглэнэ.

Дайнай бэлэдхэлые бол... эб найрамдал тогтонижо... түлөө тэмсэхэдээ, Герман... деративна Республикын эхэ... тэдэнэй организацинууд б... хэйн эхэнэрнүүдтэй хүсэ... дүүлхэ бэзэ гэжэ МДФЖ ...

Германска Демократическа Республика. Баруун Германиин армиие атомна буугаар зэбсэгжүүлхэ гэhэн шиидхэбэриие, мүн ФРГ-гэй газар дээрэ ракетнэ базануудые байгуулха гэhэн түсэбые буруушааhан ехэ митинг Берлиндэ Маркс—Энгельсын талмай дээрэ болоо.

Европын тэг дунда атомна буу зэбсэгhээ сүлөө газар байгуулхын, Германиин хоёр гүрэнэй конфедераци байгуулхын түлөө тэмсэхыень Берлинэй ажалшад абаhан шиидхэбэри соогоо бүхы немец арадые уряалба. **Зураг дээрэ:** митингдэ хабаадагшад шиидхэбэреэ баталан абажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ФРГ-дэ нүүрhэн багаар абтадаг боложо байна

БОНН, апрелиин 8. (ТАСС). «Нүүрhэ худалдахань бэрхэтэй болоhон дээрэhээ» Рурска областиин шулуун нүүрhэнэй шахтануудай «олонхинь» үнгэрэгшэ неделиин hүүл багhаа хүдэлхэеэ болёо гэжэ ДПА агентство мэдээсэнэ. Энээн дээрэhээ боложо, Рурай шахтанудта үдэрэй туршада 135 мянган тонноор бага нүүрhэн абтада... хой. Шулуун нүүрhэнэй ба... тадаг болоhон дээрэhээ 5... шахуу шахтёрнууд ажалгү... хой. 4 миллион шахуу тонно... нүүрhэн, кокс Рурай шахт... мүнөө сугларшоод байна. ... хэншье худалдажа абанаг... агентство бэшэнэ.

Правительство унагааха түсэбтэй хүнүүд Джакартада элирүүлэгдэбэ

ДЖАКАРТА, апрелиин 8. (ТАСС). Индонезиин ниислэлдэ үймөө эмхидхэжэ, Джуандын правительствые унагааха түсэбтэй хүнүүдые гүрэнэй органууд элирүүлээ гэжэ мэдээсэгдэнэ. 12 хүн, тэрэ тоодо дээдэ тушаалтай гурбан түшэмэл, гадаадын компанину... албахаагша тушаагдаа.

Сулавеси аралай хойто з... матрын тэг дунда шэбээлhэ... гаашадтай, мүн «Дар уль... гэжэ бандатай тэдэнэй хо... байhыень харуулhан данса... ментнүүд олдоо.

Индонезиин правительствын сэрэг буhалгаашадые даража б...

ДЖАКАРТА, апрелиин 8. (ТАСС). Суматрын тэг дунда шэбээлhэн буhалгаашадай гол байра болохо Паданг, Букиттинги городуудта правительствын сэрэг дүтэлжэ ябана. Эндэ байhан буhалгаашад аралай зүүн, урда хубида шэбээлhэн буhалгаашадтай хо... рисаагүй болонхой гэжэ мэд... нэ.

Һаяхан правительствын с... бук-Джамби городhоо буhа... дые намнаа.

Индонезиин буhалгаашад хилын саанаhаа буу зэбсэг абана

ДЖАКАРТА, апрелиин 8. (ТАСС). Сулавесиин хойто зүгтэ байрлаhан буhалгаашад Филиппинэhээ буу зэбсэг нюусаар абадаг байба гэhэн мэдээсэл Джакартада абтаа.

Һаяхан Филиппинэhээ копра тээhэн 2 судна ерэhэн байгаа. ... мүн буу зэбсэг абажа ябаа... нээ хойто Сулавеси абааша... мэдэгдэбэ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни и экономики — 47-59, пропаганды и местной информации — ... культуры и быта — 34-05, писем трудящихся и переводов — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00704. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №